

Notă explicativă la proiectul bugetului raional Ocnița pe anul 2018

Introducere

În atenția consilierilor raionali din raionul Ocnița, conducătorilor de instituții publice finanțate din bugetul raional, și societății civile se propune spre examinare și discuții proiectul bugetului raional pe anul 2018.

Prezenta notă informativă oferă detalii cu privire la structura bugetului raional Ocnița și conține principalele descrieri ale particularităților elaborării proiectului de buget pe anul 2018.

Proiectul bugetului raional pe anul 2018 este elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, ținând cont de Particularitățile privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2017 și a estimărilor pe anii 2018-2019, comunicate prin circulara Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07 din 17.08.2017 și ulterior concretizate prin circulara nr. 06/2-07 din 24.11.2017; de clasificarea bugetară, aprobată prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 208 din 24 decembrie 2015; precum și de Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015.

Pentru estimarea veniturilor și cheltuielilor bugetului raional pe anul 2018 a fost utilizată informația privind veniturile și cheltuielile perioadelor precedente, în special sumele aprobate pe anul 2017. În tabelele de mai jos, cu titlu de informare este prezentată informația privind executarea scontată a bugetului raional pe anul 2017:

Tabel: Analiza executării scontate a bugetului raional la partea de venituri

Denumirea	Cod	Aprobat 2017	Precizat 2017	Scontat 2017	Devieri, Scontat 2017- Precizat 2017, mii lei
I.VENITURI	1	91068,00	92252,40	91304,60	-947,60
Impozit pe venitul persoanelor fizice	1111	4350,00	4350,00	4865,00	515,00
Alte taxe pentru marfuri si servicii	1146	5220,00	520,00	415,00	-105,00
Taxe si plati administrative	1422	50,00	50,00	50,00	0,00
Comercializarea marfurilor si serviciilor de catre institutiile bugetare	1423	2113,00	2198,00	1880,00	-318,00
Amenzi si sanctiuni contravenionale	1431	100,00	100,00	71,00	-29,00
Amenzi pentru incalcarea traficului rutier	1432	20,00	20,00	28,00	8,00
Amenzi aplicate de organele de control	1433				0,00
Donatii voluntare pentru cheltuieli curente	1441		20,20	20,20	0,00
Donatii voluntare pentru cheltuieli capitale	1442	2397,00	2477,00	1458,40	-1 018,60
Transferuri primite intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul II	1911	75208,00	80822,30	80822,30	0,00
Transferuri primite intre institutiile bugetului de stat si institutiile bugetelor locale de nivelul II	1913	1610,00	1610,00	1610,00	0,00

Transferuri primite între bugetele locale de nivelul 2 și bugetele locale de nivelul 1 în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	1931		84,90	84,70	
---	------	--	-------	-------	--

După cum observăm, pînă la finele anului nu vor fi încasate în mărimea planificată resursele colectate de instituții din comercializarea serviciilor contra plată, precum și donațiile voluntare pentru cheltuieli capitale, care urmau a fi primite de la Fondul de Eficiență Energetică, însă din cauza tergiversării lucrărilor la Gimnaziul „Petru Zadnipru” și a procesului de recepție a lucrărilor la Liceul teoretic „Mihail Sadoveanu”, nu se va reuși primirea acestor sume în anul curent, ele fiind trecătoare pentru anul 2018. De asemenea, pînă la moment nu a fost încasat nimic din suma de 80,0 mii lei planificată ca donații pentru reparația capitală a școlii sportive, care probabil nici nu se vor mai incasa. Taxele pentru resursele naturale, care fac parte din „Alte taxe pentru mărfuri și servicii” nu vor fi încasate în anul curent în mărimea planificată din cauza reducerii volumului materiei prime extrase. Totodată, veniturile încasate din impozitul pe venitul persoanelor fizice, vor depăși așteptările.

Tabel: Analiza executării scontate a bugetului raional pe anul 2017 la partea de cheltuieli, în aspect funcțional:

Denumirea grupelor principale de funcții	Aprobat 2017	Precizat 2017	Scontat 2017	Devieri, Scontat 2017- Precizat 2017, mii lei
1	2	3	4	5
<u>Cheltuieli, total</u>	90611,50	99233,30	98192,80	-1040,50
Servicii de stat cu destinație generală	5609,50	5945,70	5700,00	-245,70
Apărarea națională	80,00	94,80	83,50	-11,30
Ordine publică și securitate națională		18,00	18,00	0,00
Servicii în domeniul economiei	6137,60	7248,40	6955,30	-293,10
Ocrotirea sănătății	957,00	1923,30	1865,00	-58,30
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	2958,40	3808,00	3645,00	-163,00
Învățămînt	62656,20	67760,50	67630,00	-130,50
Protecție socială	12212,80	12434,60	12296,00	-138,60

După cum vedem din tabelul de mai sus, în anul 2017 o parte de cheltuieli planificate în buget nu vor fi efectuate din cauza economiilor la procurarea bunurilor și serviciilor.

Obiectivul bugetului raional pe anul 2018 constă în asigurarea continuității politicilor asumate pînă în prezent, cu unele îmbunătățiri, limitate de resursele disponibile, menținînd totodată echilibrul bugetar.

Bugetul raional pe anul 2018 este estimat la venituri în sumă de 101128,1 mii lei și la cheltuieli în sumă de 100312,3 mii lei, cu un sold bugetar (excedent) de 815,8 mii lei,

Soldul bugetar este acoperit de următoarele surse de finanțare:

- rambursarea sumei de bază a creditului Energetic II în mărime de 1180,0 mii lei, care reprezintă suma scadentă în anul 2018 de 63,7 mii dolari SUA, convertită în lei la un curs de 18,52 lei/1Dolar SUA;
- sold la cont la începutul anului 2018 în mărime de 364,2 mii lei format în urma neutilizării mijloacelor alocate la alimentarea gratuită a elevilor din clasele primare din contul transferurilor cu destinație specială pentru învățămînt în anul 2016 (303,7 mii lei) și fondului educației incluzive neutilizat în anul 2016 (60,5 mii lei).

Sinteza indicatorilor principali ai bugetului raional: venituri, cheltuieli, inclusiv cheltuielile de personal, soldul bugetului și sursele de finanțare, sînt reflectate în anexa nr. 1 la proiectul deciziei.

În componența bugetului raional este inclus și Fondul local de susținere socială a populației în mărime de 1628,4 mii lei (anexa nr. 7 la proiectul deciziei), care va fi utilizat pentru acordarea ajutoarelor materiale unice persoanelor social vulnerabile, pomenite în situații dificile, precum și pentru activitatea cantinei sociale.

În conformitate cu cerințele legii privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003, se propune de aprobat plafonul datoriei bugetului raional, care reprezintă datoria la împrumutul recreditat de Ministerul Finanțelor în cadrul proiectului Energetic II și garanțiile acordate de Consiliul raional, la situația din 31.12.2018. Plafonul datoriei se propune de aprobat în mărimile indicate în anexa nr. 8 la proiectul deciziei.

Limitele maxime a unităților de personal din instituțiile bugetare finanțate din bugetul raional sunt reflectate în anexa nr. 9 la proiectul deciziei, iar în tabelul 5 la nota informativă aceste limite sunt reflectate și pe subgrupele de funcții în dinamică.

• **Venituri**

Volumul planificat al veniturilor bugetului raional Ocnița în anul 2018, propus spre aprobare, constituie 101128,0 mii lei, fiind în ceștere față de suma aprobată pe anul 2017 cu 11,0 puncte procentuale. Veniturile bugetului raional sînt alcătuite din:

1. Defalcări de la veniturile generale de Stat în sumă de 4903,0 mii lei, din care:
 - 1.1. Impozitul pe venitul reținut din salariu 4747,5 mii lei și impozitul pe venitul persoanelor fizice declarat și/sau achitat 155,5 mii lei, ce reprezintă 25% din sumele preconizate spre încasare de la contribuabili în teritoriul raionului. La planificarea impozitului pe venit reținut din salariu (111110) s-au luat în considerație dinamica încasărilor pe acest compartiment pe anii 2014-2016 și 10 luni ale a. 2017, politicile statului în domeniul majorării salariilor în sectorul bugetar. Impozitul pe venit al persoanelor fizice declarat și/sau achitat (111121) s-a estimat cu luarea în considerație a încasărilor pe a.2014-2016 și 10 luni ale a.2017.
2. Veniturile proprii în sumă de 520,0 mii lei, în componența căror intră taxele pentru folosirea resurselor naturale estimate în baza datelor agenților economici privind volumul extragerilor, costul minereurilor extrase, precum și a dinamicii din anii precedenți, din care: 100,0 mii lei – taxa pentru apă (114611); 400,0 mii lei – taxa pentru extragerea mineralelor utile (114612); 20,0 mii lei – taxa pentru lemnul eliberat pe picior (114613).
3. Resursele atrase de instituțiile publice au fost estimate în mărime de 2255,9 mii lei, din care:
 - 3.1. încasări de la prestarea serviciilor cu plată (142310) – 1206,9 mii lei, estimate în baza tarifelor pentru servicii propuse spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei;
 - 3.2. plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public (142320) – 1049,0 mii lei, estimată în baza contractelor privind chiria bunurilor proprietate publică;
4. Resursele fondurilor speciale au fost estimate în mărime de 1628,4 mii lei, din care:
 - 4.1. Taxa la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar (142245) în mărime de 45,0 mii lei, estimate în baza dinamicii încasărilor în a. 2016 și 6 luni ale anului 2017;
 - 4.2. Transferuri curente primite cu destinație specială între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivelul II (191310), ce urmează a fi primite din Fondul Republican de susținere socială a populației în mărime de 1583,4 mii lei, conform circularei Ministerului Finanțelor.
5. Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II în sumă de 90996,2 mii lei, din care:
 - 5.1. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar) (191111) în sumă de 62581,8 mii lei;
 - 5.2. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru asigurarea și asistența socială (191112) în sumă de 2105,9 mii lei. Din

contul acestei sume urmează a fi finanțate indemnizația pentru tutelă 672,0 mii lei), compensații pentru serviciile de transport (1153,3 mii lei), indemnizațiile și compensațiile tinerilor specialiști din instituțiile de învățământ angajați în baza repartizărilor Ministerului Educației (163,7 mii lei), asigurarea cu bani de buzunar a copiilor plasați în serviciile sociale (asistență parentală profesionistă, casa de copii de tip familial, tutelă);

- 5.3. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru școli sportive (191113) în sumă de 1642,1 mii lei;
- 5.4. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru infrastructura drumurilor (191116) în sumă de 7198,8 mii lei;
- 5.5. Transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II (191131) în sumă de 17467,6 mii lei, calculate în baza formulei aprobate prin Legea privind finanțele publice locale.

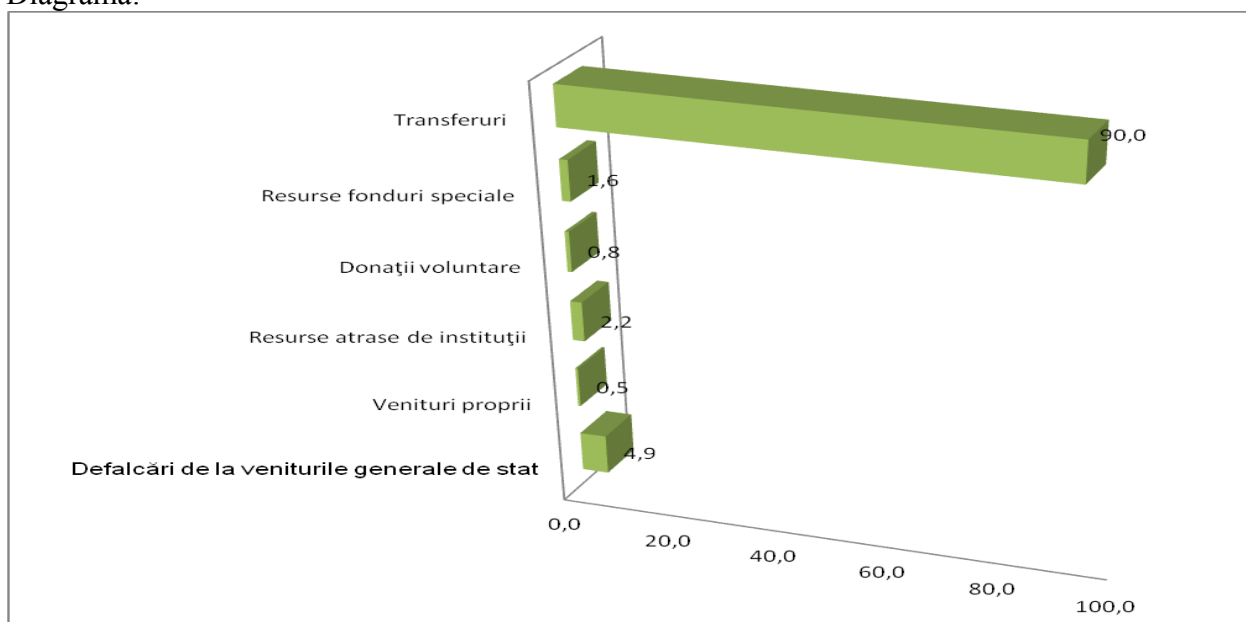
6. Donații voluntare pentru cheltuieli capitale din surse interne pentru instituțiile bugetare (144214) a fost planificat în suma de 824,6 mii lei, și reprezintă mijloacele care nu s-a reușit să fie valorificate de Gimnaziul „Petru Zadnipro” din s. Sauca și Liceul teoretic „Mihail Sadoveanu” în anul curent și urmează a fi primite în anul 2018, conform contractelor încheiate cu Fondul de Eficiență Energetică.

Structura veniturilor bugetului raional pe anul 2018 în valoare nominală și ca pondere în total este ilustrată în tabelul și diagrama de mai jos:

Tabel:

Denumire	Proiect 2018, mii lei	Pondere în total, %
I. Venituri, total	101128,1	100,0
Defalcări de la veniturile generale de stat	4903,0	4,9
Venituri proprii	520,0	0,5
Resurse atrase de instituții	2255,9	2,2
Donații voluntare	824,6	0,8
Resurse fonduri speciale	1628,4	1,6
Transferuri	90996,2	90,0

Diagramă:

Toate veniturile bugetului raional prognozate pe anul 2018 sunt reflectate în anexa nr. 2 la proiectul deciziei și, mai desfășurat (inclusiv în dinamică), în tabelul nr. 2 la Nota informativă, iar resursele colectate de instituții sunt reflectate pe instituții și subgrupe de funcții în anexa nr. 5 la

proiectul deciziei. Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de instituțiile publice este propus spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei.

- **Cheltuieli**

Competențele în efectuarea cheltuielilor pe domenii de activitate sunt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

Resursele financiare disponibile sunt direcționate pe programe de importanță vitală, care ar permite soluționarea problemelor stringente, fără admiterea de datorii creditoare și blocaje financiare, cu excepția școlii sportive și instituțiilor de învățământ primar și secundar general, unde situația este alta.

Cheltuielile (cu excepția celor efectuate din contul transferurilor cu destinație specială) s-au estimat în dependență directă de suma resurselor estimate.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2018 și estimărilor pe anii 2019-2020, instituțiile - beneficiari de alocații s-au condus de:

- actele normative și legislative, strategiile și programele care reglementează activitatea ramurilor (domeniilor) respective;
- angajamentele de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (majorarea salariilor în anii precedenți, rambursarea împrumutului recreditat pe termen lung, angajamentele contractuale cu donatorii interni);
- volumul resurselor colectate de instituțiile bugetare;
- actele legislative și normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii (cu modificările și completările ulterioare)

La estimarea mijloacelor pentru cheltuieli și pentru procurarea activelor nefinanciare, s-a mai ținut cont de cheltuielile efectuate în perioadele precedente pe fiecare articol în parte, de indicii de creștere a prețurilor de consum, de activitățile planificate de anumite instituții în anul viitor, precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie, un accent deosebit fiind pus și pe îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice. Necesitatea economisirii resurselor rezultă din situația complicată cu bugetele a 14 instituții de învățământ, la care se înregistrează un deficit calculat de 2986,7 mii lei, care nu poate fi acoperit din componenta raională potrivit regulamentelor în vigoare, și pentru care va fi necesar de alocat mijloace din resursele disponibile cu caracter general.

Din bugetul raional vor fi finanțate 50 instituții publice, cu următoarea structură:

Structura instituțiilor publice întreținute din mijloacele bugetului raional

Nr. d/o		numărul instituțiilor	numărul unităților
1	Autorități executive	9	99,25
2	Școli primare-grădinițe	2	33,86
3	Gimnazii-grădiniță	1	32,14
4	Gimnazii	18	366,41
5	Licee	5	286,66
6	Instituții extrașcolare	4	75,60
7	Alte instituții din domeniul învățământului (centrul metodic, serviciul asistență psihopedagogică, serviciul transport elevi)	3	25,62
8	Școli sportive	1	22,53
9	Orchestre de muzică populară	1	8,50
10	Instituții și servicii din domeniul protecției sociale	7	151,75
Total		50	1103,32

Cheltuielile bugetului raional pentru anul 2018 se estimează la 100312,3 mii lei, ce este cu 10,7 puncte procentuale mai mult decât a fost aprobat pe anul 2017.

**Evoluția cheltuielilor bugetului raional pe anul 2018 comparativ
cu bugetul aprobat pe anul 2017**

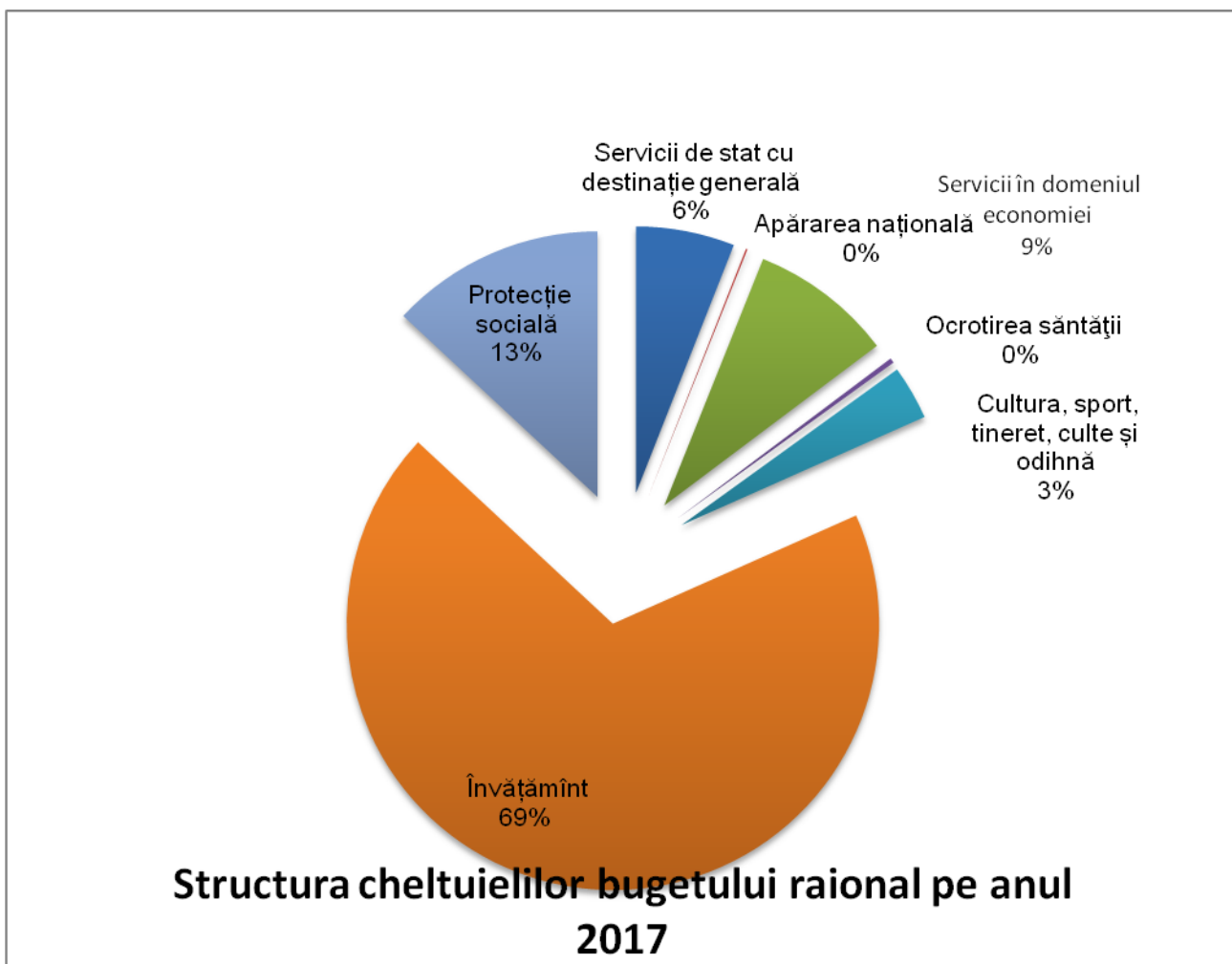
Denumirea grupelor principale	Gr. pr.	2017	2018	Devieri	
		aprobat	proiect	2018/2017	
		suma (mii lei)	suma (mii lei)	suma (mii lei)	%
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3*100
Servicii de stat cu destinație generală	01	5609,5	5983,4	373,9	106,7
Apărarea națională	02	80,0	72,3	-7,7	90,4
Ordine publică și securitate națională	03				
Servicii în domeniul economiei	04	6137,6	8696,4	2558,8	141,7
Ocrotirea sănătății	07	957,0	317,0	-640,0	33,1
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	2958,4	3037,9	79,5	102,7
Învățământ	09	62656,2	69050,9	6394,7	110,2
Protecție socială	10	12212,8	13154,4	941,6	107,7
Total cheltuieli		90611,5	100312,3	9700,8	110,7

Structura cheltuielilor bugetului raional pe anul 2018 în aspect funcțional în valoare nominală și ca pondere în total se prezintă în tabela și diagrama de mai jos:

Tabel:

Denumirea grupelor principale	Gr.pr.	Proiect 2018, mii lei	Pondere în total, %
1	2	3	4
Servicii de stat cu destinație generală	01	5983,4	6,0
Apărarea națională	02	72,3	0,1
Servicii în domeniul economiei	04	8696,4	8,7
Ocrotirea sănătății	07	317,0	0,3
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	3037,9	3,0
Învățământ	09	69050,9	68,8
Protecție socială	10	13154,4	13,1
Total cheltuieli		100312,3	100,0

Diagramă:

Particularitățile cheltuielilor bugetului raional pentru anul 2018

Proiectul bugetului raional pe anul 2018 a fost elaborat la cheltuieli pe bază de programe și performanță, aplicînd clasificăția bugetară, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208 din 24.12.2015, precum și metodologia privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209 din 24.12.2015.

Mărimile alocațiilor propuse spre aprobare pentru anul 2018 sînt repartizate în anexa nr. 3 la proiectul deciziei bugetare pe grupe principale de cheltuieli, unde sunt specificate și resursele din care se vor finanța, precum și pe subprograme.

- **Bugete pe programe și performanță**

Pentru anul 2018 se propun spre finanțare din bugetul raional 29 subprograme, aprobate prin Dispoziția Președintelui raionului nr. 199 din 06.09.2017.

Bugetul fundamentat pe programe și performanță cuprinde toate resursele bugetare și se prezintă în tabelul nr. 4 la nota informativă “Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului raional”. Acolo sunt formulate scopul și obiectivele fiecărui subprogram, indicatorii de performanță planificați, precum și sumele de cheltuieli pe activitățile prevăzute în cadrul fiecărui subprogram, cu detaliere pe articolele clasificăției economice. Informația privind scopul, obiectivele și indicatorii de performanță a fost elaborată de comun cu autoritățile publice (secțiile și direcțiile) responsabile de elaborarea programelor.

- **Prevederile proiectului de buget în aspect funcțional**

Serviciile de stat cu destinație generală

La acest compartiment sunt atribuite mijloace pentru asigurarea activității autorităților executive (Aparatul președintelui, Direcția Finanțe), Serviciului de deservire a clădirii administrative, Fondul de rezervă, deservirea datoriei) în sumă de 5983,4 mii lei. În această sumă sunt incluse cheltuielile pentru cotizațiile de membru al Euroregiunii Nistru 125,0 mii lei), plata indemnizației consilierilor pentru participare la ședințele Consiliului raional (50,0 mii lei). Fundamentarea pe programe a alocațiilor din acest compartiment este reflectată în tabelul nr.4 la nota informativă (subprogramele 0301; 0302; 0501; 0802; 1702).

Apărarea națională

În proiectul bugetului pe anul 2018 pentru asigurarea recrutării și încorporării cetățenilor în Armata Națională, au fost preconizate 72,3 mii lei (cu 7,7 mii lei mai puțin, decât a fost aprobat în anul 2017. La estimarea cheltuielilor s-a ținut cont de prevederile Legii nr.1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Hotărârii Guvernului nr.77 din 31 ianuarie 2001 "Pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară și efectivul limită al organelor administrativ-militare" (cu completările ulterioare), Hotărârii Guvernului nr.631 din 23 mai 2003 "Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară". Aceste chltuieli constau din plata pentru servicii medicale, cheltuieli de desfășurare a jocurilor militar-patriotice și de achiziționare a serviciilor de transport a recruților la activități de familiarizare cu Armata Națională, precum și cheltuielile de întreținere a Secției administrativ-militare. Aceste cheltuieli sînt specificate în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramul 3104).

Servicii în domeniul economiei

La funcția „Servicii în domeniul economiei” sunt estimate cheltuieli în sumă totală de 8696,4 mii lei, care urmează să asigure activitatea următoarelor autorități:

- Direcția Economie;
- Serviciul Relații Funciare și Cadastru;
- Direcția Agricultură, Alimentație și privatizare;
- Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri;

Tot aici sunt incluse cheltuielile de reparație și întreținere a drumurilor publice locale în sumă de 7198,8 mii lei. Fundamentare pe programe a bugetului din acest compartiment este prezentată în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramele 5001; 5101; 6101; 6402; 6901).

Ocotirea sănătății

Pentru susținerea programelor naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății sînt preconizate mijloace în sumă de 317,0 mii lei, care urmează a fi utilizate pentru următoarele activități: a) la procurarea amestecurilor uscate pentru un număr mediu de 121 copii, în vîrstă de pînă la un an din familii social vulnerabile (272,0 mii lei), fiind așteptată o reducere a îmbolnăvirilor cu maladii de fon (anemii, rahitism); b) la susținerea donărilor de sînge (45,0 mii lei), care urmează a fi utilizate pentru stimularea donatorilor (ajutor material de 75 lei pentru suplimentarea pachetului alimentar) pentru circa 600 donatori. Cheltuielile pentru programele din domeniul ocrotirii sănătății sînt la nivelul anului 2017.

Repartizarea alocațiilor pentru ramura ocrotirea sănătății pe instituții este prezentată în anexa nr. 9 la proiectul deciziei, iar fundamentarea bugetului pe programe se prezintă în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramul 8018).

Cultura, sport, tineret, culte și odihnă

Cheltuielile pentru funcția dată sunt estimate pentru anul 2018 în sumă de 3037,9 mii lei, mai mult cu 79,5 mii lei comparativ cu prevederile aprobate în anul bugetar 2017, din cauza includerii în buget a cheltuielilor de întreținere a unui Centru pentru tineret, care se propune a fi instituit în parteneriat cu ministerul de profil. Cheltuielile se estimează în sumă de 112,1 mii lei.

Aceste cheltuieli sunt preconizate pentru realizarea a patru subprograme, specificate în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramele 8501; 8502; 8602; 8603):

- *Politici și management în domeniul culturii*, implementate de Serviciul Cultură;
- *Dezvoltarea culturii*, care prevede desfășurarea activităților culturale și activitatea Orchestrei de muzică populară Rapsozii Nordului;
- *Sport*, care include activitățile sportive și funcționarea Școlii sportive;
- *Tineret*, în cadrul căreia sunt planificate mijloace pentru editarea ziarului raional al tinerilor Stelele Nordului, pentru petrecerea diferitor ședințe cu tineretul, dar și pentru înființarea centrului de tineret.

În anul 2018 vor exista deficiențe majore la întreținerea școlii sportive, dat fiind faptul că transferurile din bugetul de stat pentru întreținerea școlii sportive din motive inexplicabile s-au diminuat cu 1,0 mii lei față de cele precizate pe anul 2017, pe fundalul creșterii cheltuielilor de personal la această instituție cu 301,2 mii lei în legătură cu majorările salariale aprobate prin lege. Necăținând la solicitările suplimentare înaintate în mod regulamentar Ministerului Finanțelor la etapa prezentării proiectului de buget, problema nu a fost soluționată. Astfel, cheltuielile de personal propuse pentru aprobare pe școala sportivă acoperă numai necesarul pe 10 luni, iar cheltuielile de întreținere sunt la limita minimă pentru asigurarea funcționării instituției. Neajunsul estimat de 302,2 mii lei se preconizează de-l negociat cu Ministerul Finanțelor pentru a fi suplimentat din bugetul de stat la rectificare.

Învățămîntul

La estimarea alocațiilor pentru compartimentul „Învățămînt” s-a ținut cont de prevederile:

- Codului educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014;
- Hotărîrii Guvernului nr.868 din 08.10.2014 cu privire la finanțarea în bază de cost standard per elev cu utilizarea coeficienților de ajustare în modul stabilit de Guvern pentru instituțiile de învățămînt primar și secundar general, finanțate din bugetele unităților administrativ-teritoriale;
- Actelor legislative și normative care reglementează activitatea ramurii;
- Decizia Consiliului Raional nr. 7/5 din 18.12.2013 “Cu privire la finanțarea instituțiilor de învățămînt primar și secundar general în anul 2014”, prin care a fost aprobată lista școlilor mici care nu pot fi închise, deoarece va fi îngădit accesul copiilor la educație.

Cheltuielile pentru funcția de Învățămînt sunt repartizate pe 8 subprograme (tabelul nr. 4 la nota informativă, subprogramele 8801; 8802; 8803; 8804; 8806; 8813; 8814; 8815). Ele constituie 69050,9 mii lei, fiind în creștere comparativ cu cele aprobate pentru anul 2017 (cu 6394,7 mii lei) din cauza majorării salariilor, care a avut loc de la 01.09.2017, creșterii prețurilor la bunuri și servicii și sunt acoperite în cea mai mare parte din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat (62581,8 mii lei), precum și din contul resurselor colectate din servicii contra plată și chirie, dar și din mijloacele ce urmează a fi primite în anul 2018 de către două instituții de învățămînt de la Fondul de Eficiență Energetică.

Implementarea subprogramului Educație timpurie este realizată de Liceul Mihai Eminescu din or. Otaci (întreține o grupă preșcolară pentru copii romi), Gimnaziul-grădiniță Calarașovca și 2 școli primare-grădiniță (Codreni și Frunză). Pentru acest subprogram sunt alocate din bugetul de stat transferuri cu destinație specială.

Implementarea subprogramelor Învățămînt primar, gimnazial și liceal este realizată de o rețea de 25 instituții de învățămînt, din care: 5 licee, 17 gimnazii, 1 gimnaziu-grădiniță și 2 școli primare-grădiniță. Pentru aceste subprograme sunt calculate transferuri cu destinație specială, inclusiv transferuri categoriale calculate conform formulei în bază de cost standard per elev.

Bugetele instituțiilor de învățămînt primar și secundar general sînt specificate în anexa 10 la proiectul deciziei și au fost calculate conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 868 din 08.10.2014. Volumul alocațiilor pentru o școală concretă se determină reieșind din normativul valoric pentru un elev ponderat de 10792 lei și normativul valoric pentru o instituție de 493731 lei cu aplicarea coeficientului 0,95. Numărul elevilor în instituțiile de învățămînt primar și secundar este de 3895 elevi, cu 296 elevi mai mult decît în anul 2017.

Calculul bugetelor instituțiilor de învățământ este reflectat în tabelul 6 la prezenta notă explicativă.

În afară de mijloacele din transferuri cu destinație specială și resursele colectate de instituții, se mai repartizează 303,7 mii lei instituțiilor de învățământ din soldul la cont la 01.01.2018 format din mijloacele neutilizate la alimentarea elevilor claselor primare în anul 2016, pentru alimentarea a 371 elevi ai claselor V-IX din familii social vulnerabile pentru anul școlar 2017-2018, adică pînă la 31.05.2018.

În anul 2018 pentru deservirea copiilor cu cerințe educaționale speciale din școli, se formează fondul educației incluzive în mărime de 2% din suma transferurilor categoriale (1037,7mii lei) și din contul soldului fondului educației incluzive neutilizat în anul 2016 (60,5 mii lei). În total 1098,2 mii lei, din care 1027,7 mii lei se repartizează prin școli pentru salarizarea cadrelor didactice de sprigin iar 70,5 mii lei vor fi repartizate pe parcursul anului 2018 la propunerea Direcției învățământ.

Ținem să menționăm, că componenta raională calculată conform formulei constituie 5075,1 mii lei, din care 3465,2 mii lei se repartizează conform anexei 10 la proiectul deciziei, iar mijloacele nerepartizate din componenta raională în mărime de 1609,9 mii lei vor fi distribuite instituțiilor de învățământ la propunerea Direcției învățământ, în conformitate cu Regulamentul aprobat de Guvern.

Din componenta raională sunt acoperite cheltuielile de întreținere a căminului (125,3 mii lei); pentru acoperirea deficitului școlilor primare-grădinițe și gimnaziilor cu statut de „școală mică ce nu poate fi închisă” (1966,6 mii lei); pentru cheltuieli capitale (220,0 mii lei) sunt repartizate Gimnaziului Gîrbova pentru coparticipare la proiectul „Energie și biomasă”, din care 150,0 mii lei cuvb formă de alocații la reparație capitală, iar 70,0 mii lei sub formă de contribuție la proiect; pentru transportarea elevilor (1153,3 mii lei). Transportarea elevilor se organizează în 8 instituții, cu 7 unități de transport proprii de către serviciul „Transport elevi”. În aceste scopuri, din componenta raională sunt alocați 1137,8 mii lei, iar 15,5 mii lei sunt repartizați prin școlile care au avut personal implicat în transportarea elevilor, cu scopul de a le achita premiul pentru rezultatele anului 2017, conform prevederilor legale.

Este necesat de menționat, că în suma alocațiilor prevăzute pentru învățământul gimnazial, în afară de mijloacele calculate din transferuri categoriale, mai sînt repartizate din transferuri cu destinație specială pentru învățământ 449,8 mii lei pentru realizarea măsurii prevăzute de art 134 (7) din Codul educației (diferența de salarii la tinerii specialiști) și pentru studierea limbilor minorităților naționale.

De asemenea, din contul transferurilor cu destinație specială pentru învățământ sunt alocate 2633,4 mii lei pentru alimentația gratuită a elevilor claselor primare. Din ele 2606,2 mii lei sunt repartizate instituțiilor de învățământ conform numărului de elevi, iar 27,2 mii lei rămîn în rezervă pentru a fi repartizate în caz de modificare a numărului de copii.

Pentru anul 2018 paisprezece instituții de învățământ au un deficit bugetar calculat în sumă totală de 2986,7 mii lei, care potrivit Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 868 din 08.10.2014 nu poate fi acoperit din componenta raională. Aceste școli sînt:

Nr. d/o	Denumirea instituției	Suma deficitului calculat, mii lei
1	Gimnaziul Calarașovca	150,9
2	Gimnaziul „Vitalie Tonu” s. Dîngeni	102,9
3	Gimnaziul Grinăuți-Moldova	187,3
4	Gimnaziul Hădărăuți	193,0
5	Gimnaziul Lencăuți	234,9
6	Gimnaziul „Ștefan cel Mare” s. Lipnic	216,8
7	Gimnaziul Mihălășeni	133,5
8	Gimnaziul Mereșeuca	395,8
9	Gimnaziul „Petru Zadnipru” s. Sauca	45,0
10	Gimnaziul Verejeni	187,9
11	Liceul teoretic”Gheorghe Biruitorul”, or. Ocița	205,7

12	Liceul teoretic „Mihai Eminescu” or. Otaci	143,2
13	Liceul teoretic Rujnița	525,3
14	Liceul teoretic „Constantin Stamati” s. Ocnița	264,5
	Total	2986,7

În proiectul bugetului raional sunt rezervați **1320,2** mii lei din resurse cu caracter general pentru acoperirea parțială a acestor deficite, însă ele nu sunt suficiente. **Astfel, este imperios necesar, ca instituțiile de învățământ nominalizate să întreprindă toate măsurile posibile de reducere a cheltuielilor de întreținere și a celor de personal, pentru a nu crea datorii neacoperite financiar.**

Pentru educația extrașcolară și susținerea elevilor dotați sînt prevăzute 5980,4 mii lei, care vor fi valorificate de 4 instituții extrașcolare. În această sumă sînt incluse și 473,7 mii lei pentru odihna de vară a 170 copii, din care 42 copii din familii social vulnerabile se vor odihni gratis, iar ceilalți contra plată de 250 lei pentru un schimb. Tot în această sumă sunt incluse cheltuielile de salarizare a 4 unități de paznici și 0,25 unități de administrator pentru clădirile fostei școli auxiliare din satul Grinăuți-Moldova, care urmază a fi transmisă în proprietatea UAT de nivelul II din raion pentru organizarea odihnei de vară.

Direcția Învățămînt va implementa subprogramele „Politici și management în domeniul educației” și „Curriculum”, iar Centrul metodic și Serviciul asistență psihopedagogică vor asigura implementarea subprogramului „Servicii generale în educație.

Protecție socială

Alocațiile pentru protecție socială în proiectul bugetului pe anul 2018 s-au prevăzut în suma totală de 13154,4 mii lei, cu 941,6 mii lei mai mult comparativ cu aprobat pe anul 2017. O parte din cheltuielile pentru asistență socială vor fi acoperite din transferuri cu destinație specială:

- 1153,3 mii lei compensațiile pentru serviciile de transport;
- 672,0 mii lei indemnizațiile pentru copiii înfiați și copiii orfani și rămași fără îngrijire părintească, luați sub tutelă (curatelă);
- 163,7 mii lei alocații pentru susținerea tinerilor specialiști în instituțiile de învățămînt;
- 116,9 mii lei prestații sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale (acordarea banilor de buzunar).

În domeniul protecției sociale din bugetul raional vor fi finanțate 5 subprograme (9001; 9006; 9010; 9012; 9019), elementele cărora sînt reflectate în tabelul nr. 4 la nota informativă și care vor fi implementate de 8 instituții specializate (inclusiv aparatul Direcției asistență socială și protecția familiei), cu un efectiv de 163,75 unități de personal. La serviciul „Asistență parentală profesionistă a fost luată în calcul o unitate suplimentară de asistent parental profesionist, 0,5 unități de manager de serviciu și 0,25 unități de asistent social responsabil de serviciu, în scopul extinderii serviciului, precum și creșterii calității serviciilor prestate prin instituirea funcțiilor prevăzute în Regulamentul serviciului, responsabile de organizarea activității lui și de lucru cu copii și asistenții parentali profesioniști.

În componența bugetului raional este inclus Fondul local de susținere sociala a populației pentru care sunt estimate cheltuieli în sumă de 1628,4 mii lei formate din:

- 45,0 mii lei taxa de la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar;
- 1583,4 mii lei transferuri curente cu destinație specială primite din Fondul republican de susținere socială a populației.

Aceste mijloace vor fi utilizate pentru acordarea ajutoarelor materiale – 1568,4 mii lei și pentru funcționarea cantinei sociale – 60,0 mii lei.

În scopul facilitării examinării proiectului, precum și pentru a pune la dispoziție o informație mai detaliată decît cea prevăzută în proiectul deciziei și anexele la el, la prezenta notă informativă anexăm următoarele tabele:

Tabelul 1. Structura bugetului raional conform clasificății economice;

Tabelul 2. Veniturile bugetului raional conform clasificății economice;

Tabelul 3. Cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale;
Tabelul 4. Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului raional pe anul 2018;
Tabelul 5. Informație privind efectivul de personal pe instituții bugetare, unități;
Tabelul 6. Calculul bugetelor instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal.
Tabelul 7. Repartizarea pe instituții a alocațiilor pentru alimentarea elevilor din familii social-vulnerabile pentru perioada ianuarie-mai 2018.

Șeful Direcției finanțe

Constantin Gudima